

FF UK

NEW LEAF

TISKOVÁ KONFERENCE

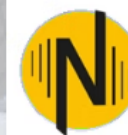
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

Kolik stojí nechat člověka na ulici?

Ekonomická a systémová data unikátního českého výzkumu

21. září 2026 | 9:30 Praha

Neposeda • Katedra sociální práce FF UK • Národní centrum sociálních studií

Neposeda

národní centrum sociálních studií

Unikátní výzkum: New Leaf Česko

420 lidí

Úvodní mapování · červen–září 2024

99 účastníků

Roční detailní sledování (RCT)

100 000 Kč

Jednorázově, bez podmínek

 VSTUPNÍ KRITÉRIA VZORKU:

- 1. Na ulici do 2,5 roku
- 2. Občané ČR
- 3. Bez těžkých závislostí
- 4. Bez akutní psychózy

 4 SLEDOVANÉ SKUPINY V EXPERIMENTU:

- A (n=20): 100 000 Kč + intenzivní sociální práce
- B (n=20): 100 000 Kč
- C (n=20): Intenzivní sociální práce bez peněz
- D (n=40): Běžný systém služeb — kontrolní

Okno příležitosti: První dva roky rozhodují

DO 24 MĚSÍCŮ NA ULICI

Včasná prevence

- ✓ **Zachované zdroje:** práce, vztahy a základní zdraví
- ✓ **Nižší závislosti:** tvrdé drogy na třetinové úrovni
- ✓ **Vyšší pravděpodobnost návratu:** rychlejší a stabilnější

PO 24 MĚSÍCÍCH NA ULICI

Chronický stav

- ! **Růst závislostí:** rizikové pití až 35 %
- ! **Duševní nepohoda:** těžké depresivní stavy a úzkosti
- ! **Drahé krizové zásahy:** nemocnice a represe

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ: NEJDRAŽŠÍ JE NEDEĚLAT NIC.

Zásah do dvou let může situaci člověka stabilizovat; čekání prodražuje pomoc.

Screening n=420

Důvěra funguje: stereotypy popadaly (rekapitulace)

-25 %

Spotřeba návykových látek

V běžném systému naopak +41 %.

80 %

Po roce aktivně pracovalo

Pracovní aktivita neklesla.

80 % / 58 %

Bydlení: získalo / udrželo

80 % získalo, 58 % udrželo.

+50 %

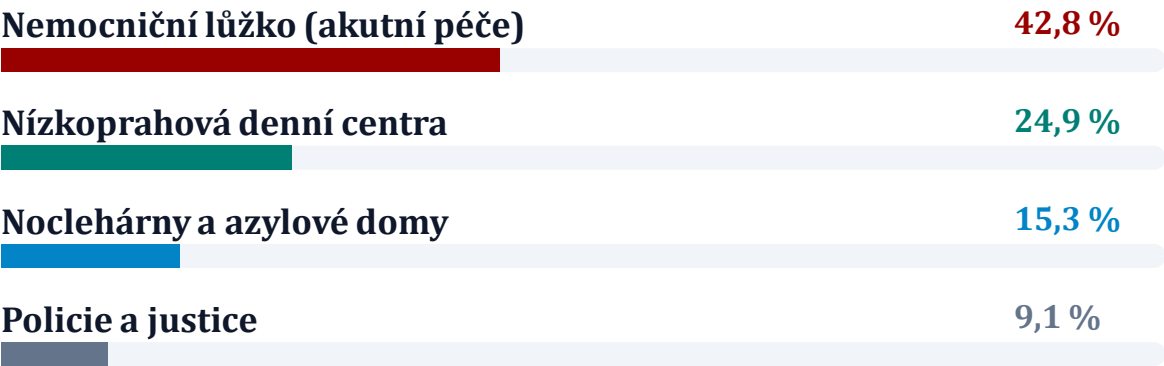
Psychická pohoda

Stačí jen to srdíčko? Tvrdá data na měkké dovednosti.

Experiment z hlediska lidství úspěšný; nyní se podívejme na účet pro veřejné finance.

Největší účet vzniká v nemocnicích, ne v sociálních službách

ROZPAD VEŘEJNÝCH VÝDAJŮ NA ČLOVĚKA:

CELKOVÝ ROČNÍ NÁKLAD

200 000 Kč ročně

50 000 Kč za 3 měsíce na člověka na ulici

AKUTNÍ HOSPITALIZACE

124 184 Kč

Průměr za hospitalizovaného / 3 měsíce; lůžko využilo 17,2 % lidí.

Desetina nejzranitelnějších vytváří většinu nákladů

81,6 %

zdravotních nákladů připadá na 10 % nejzranitelnějších

Stejná skupina tvoří také 50,2 % spotřeby všech veřejných výdajů.

BĚŽNÁ REALITA NA ULICI (MEDIÁN)

10 163 Kč / 3 měsíce

Náklady většiny lidí zůstávají nízké.

PRŮMĚR S KRIZEMI

49 826 Kč / 3 měsíce

Nákladné kolapsy malé skupiny výrazně zvyšují průměr.

Dopad pro veřejné rozpočty: Včasná pomoc může zabránit propadu do nejdražší skupiny.

Důvěra šetří peníze

Autonomie místo dohledu

Startovací finance bez svazujících podmínek.

Profesionál jako partner

Nízký počet klientů a čas na skutečný vztah.

Konec kontrolního aparátu

Méně vykazování, více práce přímo v terénu.

Stejně v moderních firmách může sociální systém nahradit drahý dohled důvěrou a autonomií.
Trust-based social work

Včasná pomoc snižuje zdravotní výdaje

PENÍZE + SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

–5 231 Kč

Pokles zdravotních výdajů

Sociální pomoc +3 186 Kč: přesun od lůžek k včasné terénní práci.

POUZE SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

–4 878 Kč

Pokles celkových výdajů

Pracovník s časem na vztah stabilizuje situaci a snižuje systémové náklady.

POTENCIÁL PRO CELOU ČR (MODEL)

175 mil. Kč

Modelovaný přesun k levnější prevenci

Investice do terénní práce: –75 mil. Kč
Úspora zdravotnictví: až +250 mil. Kč

* **Poznámka:** Zjištěné rozdíly představují slibný ekonomický signál a trend z pilotního vzorku.

Bezdomovectví pro nás není zadarmo: kde mizí miliardy z veřejných rozpočtů?

Celkové odhadované náklady bezdomovectví dle MPSV

8,2 mld. Kč ročně

PŘÍMÁ SPOTŘEBA SLUŽEB

2,33 mld.

11 641 lidí bez střechy × 200 000 Kč ročně.

vs.

ROZDÍL MEZI CELKEM A PŘÍMOU SPOTŘEBOU

5,87 mld.

Institute, administrativa, represe a neefektivní doručování pomoci.

PARADOX SYSTÉMU: Většina peněz udržuje nouzi, místo aby jí předcházela. **Investujme včas do stabilizace situace ohrožených lidí.**

Vyplatí se dát člověku bez domova 100 000 Kč?

ANO.

Peníze samy o sobě situaci nevyřeší.

Peníze dávají reálnou šanci změnit situaci — zaplatit kauci, zimní vybavení nebo akutní dluhy.

Účinek roste ve spojení se sociální prací, která má čas na vztah.

ZÁVĚR: Peníze a intenzivní sociální práce společně vytvářejí prostor pro řešení.

Výzva pro stát: Investovat do sociální práce a změnit koncept

SOUČASNÝ SYSTÉM (KVANTITA & BYROKRACIE)

Honba za čárkami v tabulkách

- × Příliš mnoho klientů na pracovníka
- × Až 60 % času pohlítí administrativa
- × Povrchní kontakt a vyhoření

ZKUŠENOST NEW LEAF (KVALITA & DŮVĚRA)

Investice do lidí a důvěry

- ✓ Investovat do terénních kapacit a lidí
- ✓ Snížit počet klientů na pracovníka
- ✓ Uvolnit čas od papírování pro práci s člověkem

KVALITNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE JE LEVNĚJŠÍ PREVENCE.
Investice do terénního pracovníka šetří náklady na lůžka, záchytky a represi.

FF UK

NEW LEAF

Děkujeme za pozornost

Jsme připraveni na vaše otázky.

Neposeda

Filozofická
fakulta UK

NCSS

www.newleaf.cz